

บันทึก

เรื่อง ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติจะมีอำนาจออกคำสั่งยกเลิกหรือแก้ไขคำสั่งลงโทษทางวินัย ที่พบภายหลังว่าไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรมได้หรือไม่ (ปัญหาตามข้อ ๔๓ และข้อ ๔๔ แห่งข้อบังคับการเคหะแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การออกจาก ตำแหน่ง วินัย และการลงโทษของพนักงาน กรณี นายโสภณ ตั้งกิจถาวร)

การเคหะแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ มท ๕๖๐๐/๒๑๗๓ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๓๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า การเคหะแห่งชาติมีข้อบังคับ ฉบับที่ ๔ ว่าด้วย การบรรจุ การแต่งตั้ง การออกจากตำแหน่ง วินัย และการลงโทษพนักงาน ข้อ ๔๓ และข้อ ๔๔^๑ กำหนด วัตถุประสงค์เกี่ยวกับการร้องทุกข์กรณีการเคหะแห่งชาติมีคำสั่งลงโทษพนักงานผู้กระทำผิดวินัยไว้ว่า ให้ ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาได้เมื่อเห็นว่าการลงโทษนั้นไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะกรณีที่ ผู้บังคับบัญชาที่สั่งลงโทษเป็นผู้ว่าการ การร้องทุกข์ให้กระทำต่อคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ โดย

^๑ ข้อบังคับการเคหะแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การออกจากตำแหน่ง วินัย และการลงโทษของพนักงาน ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์

ข้อ ๔๓ ภายใต้บังคับข้อ ๔๔ พนักงานผู้ใดถูกผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษเพราะกระทำผิดวินัยและ การสั่งลงโทษนั้นมิใช่เป็นกรณีที่สั่งเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน เมื่อพนักงานผู้นั้นเห็นว่าไม่เป็น ธรรมย่อมมีสิทธิร้องทุกข์ได้โดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์ แล้วยื่นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือกว่าผู้สั่งลงโทษ หนึ่งชั้นภายในกำหนดสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ทราบคำสั่งลงโทษ จะต้องยื่นหลังจากที่เวลาได้ล่วงเลยไปแล้วสี่ สิบแปดชั่วโมง นับจากวันที่ทราบคำสั่งลงโทษ

ให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับคำร้องทุกข์พิจารณาวินิจฉัยให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาสามสิบวันทำ การนับแต่วันที่รับคำร้องทุกข์ ถ้าไม่สามารถพิจารณาวินิจฉัยให้เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้รายงานผู้ว่า การเพื่อพิจารณาขยายเวลาออกไปอีกตามที่เห็นสมควร

ถ้าคำวินิจฉัยให้ลงโทษยืนตามคำสั่งของผู้สั่งลงโทษเดิมหรือเบากว่าผู้ถูกลงโทษจะอุทธรณ์ต่อไป มิได้ แต่ถ้าคำวินิจฉัยนั้นให้เพิ่มโทษ ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปอีกชั้นหนึ่ง ภายใน กำหนดสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ทราบคำวินิจฉัย และคำวินิจฉัยนั้นให้ถือเป็นยุติ

ข้อ ๔๔ ในกรณีผู้บังคับบัญชาที่สั่งลงโทษเป็นผู้ว่าการ การร้องทุกข์ให้กระทำต่อคณะกรรมการ โดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์ แล้วยื่นต่อผู้ว่าการภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๔๓ วรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าการ นำหนังสือร้องทุกข์เสนอต่อคณะกรรมการโดยไม่ชักช้า

(ความในข้อ ๔๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับฉบับที่ ๔ แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๓ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๒๑)

ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ร้องทุกข์แล้วยื่นต่อผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติภายในกำหนดเวลาตามข้อบังคับ และให้ผู้ว่าการนำหนังสือร้องทุกข์เสนอต่อคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติโดยมีชักช้า

การเคหะแห่งชาติมีกรณีพนักงานอุทลโททางวินัยโดยผู้ว่าการเป็นผู้ออกคำสั่ง และพนักงานผู้อุทลโทมีหนังสือถึงผู้ว่าการร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมว่า ไม่ได้กระทำความผิดตามกรณีที่ถูกอุทลโท ผู้ว่าการจึงได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทำการตรวจสอบสำนวนการสอบสวนกับหลักฐานเอกสารที่ได้เพิ่มเติมหลังการอุทลโทอีกครั้งหนึ่ง ผลการตรวจสอบพบว่าหลักฐานในสำนวนการสอบสวนสอดคล้องกับหลักฐานเอกสารที่ได้เพิ่มเติมภายหลังเชื่อได้ว่าผู้อุทลโทไม่ได้กระทำความผิดตามที่ผู้อุทลโทไปแล้ว ผู้ว่าการจึงนำเรื่องเข้าหารือคณะกรรมการบริหารงานบุคคลของการเคหะแห่งชาติซึ่งมีหน้าที่พิจารณาปัญหาเกี่ยวกับงานบุคคลตามที่ผู้ว่าการมอบหมายตามระเบียบการเคหะแห่งชาติ ที่ ๕/๒๕๒๘ ข้อ ๒๗ คณะกรรมการบริหารงานบุคคลได้พิจารณาหลักฐานเอกสารและข้อเท็จจริงที่ปรากฏในสำนวนการสอบสวนโดยละเอียดแล้ว มีความเห็นว่า คำสั่งผู้ว่าการที่ลงโทษพนักงานผู้นั้นไม่ถูกต้องสมควรยกเลิกคำสั่งเพื่อความถูกต้องและเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม และได้เสนอให้ผู้ว่าการมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิมโดยมิได้นำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติ ทั้งนี้ โดยพิจารณาถึงเจตนารมณ์ของข้อบังคับที่กำหนดให้ผู้อุทลโทมีสิทธิยื่นหนังสือร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาเหนือกว่าผู้อุทลโทหนึ่งชั้น ว่าควรจะเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้สั่งลงโทษยังยืนยันในความถูกต้องของคำสั่งลงโทษทางวินัยที่สั่งไปแล้ว ปัญหาจึงมีว่าการเคหะแห่งชาติมีอำนาจทำการยกเลิกหรือแก้ไขคำสั่งลงโทษที่พบภายหลังว่าไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรมหรือไม่ และจะเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับของการเคหะแห่งชาติหรือไม่ จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติในฐานะผู้มีอำนาจออกคำสั่งลงโทษ จะมีอำนาจออกคำสั่งยกเลิกหรือแก้ไขคำสั่งลงโทษทางวินัยกรณีเช่นว่านี้ให้ถูกต้องยุติธรรมตามความเป็นจริงหรือไม่ เพื่อจะได้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว ประกอบกับฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงาน ก.พ. และผู้แทนการเคหะแห่งชาติแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า มีผู้ร้องเรียนว่า นายโสภณ ตั้งกิจถาวร ขณะดำรงตำแหน่งพนักงานจัดการทรัพย์สิน ๓ (๔) ระดับ ๓ สำนักงานเคหะชุมชนบางพลี เคหะชุมชนเขต ๔ ได้ใช้ยานพาหนะและเครื่องมือซ่อมท่อประปาซึ่งเป็นทรัพย์สินของการเคหะแห่งชาติไปรับจ้างซ่อมท่อประปานอกเวลาทำการเป็นงานส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของตนเองและพรรคพวกรวม ๓ ครั้ง ผู้ว่าการเคหะแห่งชาติจึงได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นพิจารณาโทษทางวินัย คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วมีมติว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อบังคับการเคหะแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ข้อ ๒๙^๒

^๒ ข้อบังคับการเคหะแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้งการออกจากตำแหน่ง วินัย และการลงโทษของพนักงาน ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์

มีโทษถึงขั้นให้ออกแต่มีเหตุอันควรลดหย่อนโทษเป็นให้ลดชั้นเงินเดือน ๒ ชั้น ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติจึงได้มีคำสั่งการเคหะแห่งชาติ ที่ ข.๓๒/๒๕๓๒ ให้ลดชั้นเงินเดือน ๒ ชั้นตามมติคณะกรรมการสอบสวน นายโสภณฯ ได้ทราบมาก่อนว่าคณะกรรมการสอบสวนมีมติเสนอให้ลงโทษลดชั้นเงินเดือน ๒ ชั้น จึงได้มีหนังสือชี้แจงขอความเป็นธรรมลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒ ถึงผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติ แต่ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติเพิ่งจะได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อได้มีคำสั่งลงโทษไปก่อนแล้วตามคำสั่งการเคหะแห่งชาติที่ ข.๓๒/๒๕๓๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒ และเมื่อได้รับหนังสือชี้แจงขอความเป็นธรรมของนายโสภณฯ แล้ว ผู้ว่าการฯ ได้สั่งการเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๓๒ ให้เจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบสำนวนการสอบสวนและเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมแล้วเชื่อว่านายโสภณฯ มิได้กระทำความผิดตามที่ถูกร้องเรียน จึงได้นำเรื่องเสนอคณะกรรมการบริหารงานบุคคลพิจารณา คณะกรรมการบริหารงานบุคคลพิจารณาแล้ว ได้มีมติเสนอให้ผู้ว่าการฯ มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งที่ ข.๓๒/๒๕๓๒ ผู้ว่าการฯ จึงได้มีคำสั่งการเคหะแห่งชาติ ที่ ข.๖๕/๒๕๓๒ ยกเลิกคำสั่งที่ ข.๓๒/๒๕๓๒ ดังกล่าวข้างต้น ในการนี้ สหภาพแรงงานการเคหะแห่งชาติได้ทักท้วงว่าผู้ว่าการฯ ไม่มีอำนาจออกคำสั่งยกเลิกหรือแก้ไขคำสั่งลงโทษดังกล่าวได้ การเคหะแห่งชาติจึงต้องหารือมายังคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า ข้อ ๒๕^๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ และข้อบังคับการเคหะแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖ ได้ให้อำนาจผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติในการบรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดหรือตัดเงินเดือน ตลอดจนลงโทษพนักงานและลูกจ้างซึ่งมิใช่พนักงานชั้นรองผู้ว่าการ ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการฝ่าย หัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไปได้ โดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน^๔ ตามกรณีนี้ที่หารือนี้ ผู้ว่าการ

ข้อ ๒๙ พนักงานต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ เที่ยงธรรม และประพฤติตนอยู่ในความสุจริต ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ของตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

^๓ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๑๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕

ข้อ ๒๕ ผู้ว่าการมีอำนาจ

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดหรือตัดเงินเดือน ตลอดจนลงโทษพนักงานและลูกจ้าง ทั้งนี้ ตามบทบัญญัติแห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้และตามข้อบังคับที่คณะกรรมการวางไว้ แต่ถ้าเป็นพนักงานชั้นรองผู้ว่าการ ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการฝ่าย หัวหน้ากองหรือเทียบเท่า ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ ข้อบังคับการเคหะแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การออกจากตำแหน่ง วินัย และการลงโทษของพนักงาน ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์

๑ จึงมีอำนาจที่จะสั่งลงโทษลดชั้นเงินเดือนนายโสภณ ๑ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งช่างเทคนิค ๓ (๔) ระดับ ๓ ได้โดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน และเมื่อผู้ว่าการฯ เห็นว่ามีข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการสอบสวนมิได้หยิบยกขึ้นพิจารณา และข้อเท็จจริงที่ปรากฏเพิ่มเติมในภายหลังทำให้เชื่อได้ว่าผู้ถูกลงโทษมิได้กระทำความผิดดังกล่าว การสั่งลงโทษในครั้งนั้นจึงเป็นการสั่งการโดยสำคัญผิดในข้อเท็จจริง ซึ่งผู้ว่าการฯ ย่อมมีอำนาจในการดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน ประกอบกับข้อเท็จจริงปรากฏว่านายโสภณ ๑ ได้มีหนังสือชี้แจงขอความเป็นธรรมอันเป็นการเสนอข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาของผู้ว่าการฯ ก่อนหน้าที่ผู้ว่าการฯ จะมีคำสั่งลงโทษ การยื่นหนังสือชี้แจงขอความเป็นธรรมของนายโสภณ ๑ จึงเป็นการโต้แย้งมติของคณะกรรมการสอบสวนซึ่งได้ยื่นต่อผู้ว่าการฯ โดยตรง ทำให้เป็นการร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการเคหะแห่งชาติตามนัยข้อ ๔๔^๔ แห่งข้อบังคับการเคหะแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ไม่ กรณีที่หาข้อนี้ ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติจึงมีอำนาจที่จะสั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษดังกล่าวข้างต้นนั้นได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะกรรมการการเคหะแห่งชาติก่อน

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๓๒

ข้อ ๓๙ การสั่งปลดออก ให้ออก หรือพ้นงาน ให้เป็นอำนาจของผู้ว่าการ เว้นแต่การสั่งในกรณีพนักงานชั้นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการฝ่าย หัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไป ผู้ว่าการจะสั่งได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

การสั่งปลดออกหรือให้ออก จากกรณีสั่งเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ให้รายงานคณะกรรมการเพื่อทราบ

(ความในข้อ ๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับฉบับที่ ๔ แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๓ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๒๑)

๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑